

LENTOPALLON SUOMENMESTARUUSKILPAILUJEN SARJAMÄÄRÄYKSET SARJAKAUDELLE 2011 – 2012

1. SÄÄNNÖT JA MÄÄRÄYKSET

Suomen Mestaruuskilpailuissa noudatetaan Kansainvälisen Lentopalloliiton virallisia pelisääntöjä (lukuun ottamatta libero-sääntöä), Suomen Lentopalloliiton kilpailusääntöjä sekä näitä määräyksiä.

2. SARJAT, JOUKKUEET JA OTTELUOHJELMAT

Suomen mestaruussarjoiksi luetaan miesten Mestaruusliiga –5-sarjat ja naisten Mestaruusliiga – 4-sarjat. Suomen mestaruuskilpailut järjestetään lisäksi nuorten sarjoissa (A-, B- ja C-ikäluokat) sekä veteraanien sarjoissa (M35, M40, M45, M50, M55, M60, M65, M70, M75, M80, M85 ja N35, N40, N45, N50, N55, N60, N65, N70). Nuorten D-, E- ja F-ikäluokille järjestetään aluetason mestaruuskilpailut.

Kaikkien em. sarjoihin osallistuvien joukkueiden tulee kuulua Lentopalloliiton jäsenseuraan.

Miesten ja naisten Mestaruusliigan, 1- ja 2- sarjojen sekä miesten 3-sarjan joukkueet ja lohkojaot, erotuomarit ja joukkueiden yhdyshenkilöt ovat reaaliajassa päivitettyinä Liiton Internet-sivuilla www.lentopalloliitto.fi

Muiden sarjojen joukkueet, lohkojaot ja otteluohjelmat julkaistaan erikseen alue- tai sarjakohtaisesti.

3. ILMOITTAUTUMISAJAT JA SARJAMAKSUT

3.1 Ilmoittautumisajat

Ilmoittautumisajat kaudelle 2011–12 ja 2012 – 2013

Miesten ja naisten 1-sarjat	25.5.
Miesten ja naisten 2-sarjat	10.6.
Miesten 3-sarja	10.6.

3.2. Sarjamaksut

Sarjamaksut kaudelle 2011–12 ja 2012 – 2013

1-sarja, miehet	1700 €	(25.5.)
1-sarja, naiset	1200 €	(25.5.)
2-sarja, miehet	1100 €	(10.6.)
2-sarja, naiset	700 €	(10.6.)
3-sarja, miehet	600 €	(10.6.)

Sarjamaksut tulee maksaa ilmoittautumisen yhteydessä, kuitenkin viimeistään 31.8 mennessä. Mikäli maksua ei makseta ilmoittautumisen yhteydessä, seuran tulee tehdä kilpailutoimistoon maksusuunnitelma. Tällöin sarjamaksua korotetaan jokaiselta alkavalta kuukaudelta 10 %:lla edellisestä kuukaudesta.

A-, B- ja C-nuorten sarjamaksu on **120 €**. Sarjojen ilmoittautumisajat määritetään nuorten sarjamääräyksissä. Veteraanisarjojen sarjamaksut ja ilmoittautumisajat määritetään veteraanien sarjamääräyksissä.

4. SARJAJÄRJESTELMÄ JA SARJAKOHTAISET MÄÄRÄYKSET

Mestaruusliigan sarjajärjestelmästä päättää Lentopalloliiton hallitus Mestaruusliigan esityksen pohjalta. Mestaruusliigan sarjamääräyksistä päättää Mestaruusliigan hallitus.

Miesten 1 – 3-sarjoissa ja naisten 1– ja 2-sarjoissa pelataan kaudella 2011-2012 käyttäen kansainvälistä pelijärjestelmää. 2-4 -kertaisen runkosarjan lisäksi voidaan pelata jatkosarjoja ja – otteluita sarjoittain.

Jatko-otteluita pelattaessa kahdesta voitosta (tai kahtena otteluna ja mahdollisena lisäeränä) kotiutu määräytyy ensisijaisesti runkosarjasijoituksen perusteella sekä lohkon sisäisissä että lohkojen välisissä otteluissa. Kotiedun haltija voi halu-

nessaan aloittaa vieraskentältä ja pelata toisen ja mahdollisen kolmannen ottelun (tai lisäerän) kotikentällään. **Pelattaessa kaksi ottelua, ratkaisee kahden pelin yhteenlasketut voitot. Lisäerä pelataan vain, mikäli kahden pelin otteluvoitot ovat tasan.** Eri lohkojen saman runkosarjasijoituksen omaavien joukkueiden kohdatessa noudatetaan soveltuvin osin liiton kilpailusääntöjen 8 §:n määräyksiä ja näissä säännöissä mainittuja sarjakohtaisia erityismääräyksiä.

Tekniset aikalisät, johtavan joukkueen saavuttaessa 8. ja 16. pisteensä, kestoltaan 60 sekuntia ovat käytössä vain SM-liigassa.

Sarjajärjestelmästä alasarjoissa (M4–5, N3–4) päättävät alueet.

Kahden eri sarjataso välisissä karsintaotteluissa noudatetaan ylemmän sarjan sarjamääräyksiä.

4.1 PELIJÄRJESTELMÄ LIITON YLÄSARJOISSA 2011–2012

Miesten 1-3-sarjoissa ja naisten 1-2-sarjoissa pelataan kaudella 2011 - 2012 käyttäen kansainvälistä pelijärjestelmää. Sarjat voivat käsittää 2-4-kertaisen runkosarjan lisäksi jatkosarjoja ja/tai pudotuspelejä sarjanoususta tai sarjasta putoamisesta.

Pudotusotteluissa pelattaessa kahdesta voitosta (tai kahtena otteluna + mahdollisena lisäeränä), paremman runkosarjasijoituksen omaavalla joukkueella on kotietu ja se voi halutessaan aloittaa ottelunsa vieraskentällä ja pelata toisen sekä mahdollisen kolmannen ottelunsa (tai lisäerän) kotikentällään. **Pelattaessa kaksi ottelua, ratkaisee kahden pelin yhteenlasketut voitot. Lisäerä pelataan vain, mikäli kahden pelin otteluvoitot ovat tasan.** Eri lohkojen saman runkosarjasijoituksen omaavien joukkueiden kohdatessa kotiedun määrittelyssä noudatetaan soveltuvin osin liiton kilpailusääntöjen määräyksiä ottaen huomioon lohkoissa pelaavien joukkueiden ottelumäärät runkosarjassa sekä sarjakohtaisia erityismääräyksiä.

Liigakarsintaotteluissa noudatetaan liigan sarjamääräyksiä. Liitto ja liiga yhdessä voivat määrätä liigakarsinnassa sovellettavaksi markkinointiin, tiedottamiseen ja tilastoimiseen liittyen liigassa noudatettavia toimintatapoja.

4.2 Miesten 1-sarja

1. Runkosarja

16 joukk.

Lohko 1	Lohko 2
Himanka	A-Volley
Etta	TKT
Enonkoski	Kiisto
NaPa	Laajasalon Voima
Riento Joensuu	Mäntän Valo
Kyyjärvi	Kuortane
Liperi Volley	Liedon Parma
Puijo Wolley	Kuutoset
	Mikkelin Passarit

1. Runkosarja 14/16 kierrosta ennen joulua 25.9-18.12

Pelataan 2-kertainen sarja

Lohkojen sijoille 1-3 sijoittuneet jatkavat ylempään jatkosarjaan ja sijoille 4 – 9 sijoittuneet alempaan jatkosarjaan

2. Ylempi Jatkosarja 6 joukkuetta 10 kierrosta 8.1-11.3

Runkosarjan lohkoissa sijoille 1-3 sijoittuneet

pelaavat 2-kertaisen jatkosarjan

Voittaja on 1-sarjan mestari

3. Alempi jatkosarja 2 x 5/6 joukkuetta 8/10 kierrosta 8.1-11.3

Lohkojen sijoille 4-9 sijoittuneet joukkueet

pelaavat omissa alkusarjan lohkoissa 2-kertaisen sarjan

Lohkovoittajat pääsevät liigakarsintavaiheeseen.

Lohkovoittajien järjestys määräytyy voittosuhteella

Lohkojen 2 heikointa pelaa ristikkäisottelut.

toisen lohkon kahden heikomman kanssa putoamisesta 2-sarjaan
Ristikkäisotteluiden häviäjät putoavat 2-sarjaan (2kpl)

4. Liigakarsintavaihe 1-sarjan 8 parasta 16.3-25.3

Puolivälierä (2 ottelua) 16.3 ja 18.3

1 vs 8 2 vs 7 3 vs 6 4 vs 5

2 ottelua + otteluvoittojen ollessa tasan mahdollinen lisäerä

Kotietu ylemmässä jatkosarjassa paremmin sijoittuneella

Välierä (2 ottelua) 23.3 ja 25.3

Otteluparien voittajat jatkosarjojen paremmuuden perusteella

1 vs 4

2 vs 3

2 ottelua + otteluvoittojen ollessa tasan mahdollinen lisäerä

Kotietu ylemmässä jatkosarjassa paremmin sijoittuneella

Otteluparien voittajat liigakarsintaan

4.4 Miesten 2-sarja

Miesten 2-sarja 2011-12

Sarjajärjestelmä tarkennetaan joukkumäärän selvittyä Lentopalloliitto pidättää siis oikeudet muutoksiin alla oleviin alustaviin suunnitelmiin.

1. Runkosarja XX joukk.

L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7

Lohkot

Ylempi jatkosarja (YJS)

Alempi jatkosarja (AJS)

1. Runkosarja

Pelataan 2-kertainen sarja

Lohkojen sijoille 1-3 sijoittuneet (21) jatkavat

ylempään jatkosarjaan (YJS)

Lohkojen sijoille 4- sijoittuneet jatkavat

alempaan jatkosarjaan (AJS)

2. Ylempi jatkosarja (YJS) XX joukk.

L1		L2		L3		L4	
1	1	1	1	1	1	1	
2	2	2	2	2		2	2
3	3	3		3	3	3	3

2. Ylempi jatkosarja

Lohkoissa sijoille 1-3 sijoittuneet joukkueet

jaetaan maantieteellisesti neljään lohkokseen.

Lohkoissa pelataan 2-kertainen sarja

Lohkojen 1. ja 2. Välieriin (VE),

muiden pelit päättyvät

3. Puolivälierät 8 joukk.

Op1	Op2	Op3	Op4
1	1	1	1
2	2	2	2

3. Puolivälierät (8 joukkuetta)

JS:n lohkojen sijoille 1 ja 2 sijoittuneet pelaavat

ristikkäisottelut toisten lohkojen kanssa

2 ottelua + otteluvoittojen ollessa tasan mahdollinen lisä

Otteluparit määritetään maantieteellisesti, kuitenkin

siten, että jatkosarjan 1. sijoittuneet eivät kohtaa välierissä

Kotiedun eli oikeuden valita pelijärjestyksen

saa paremmin YJS:n runkosarjassa menestynyt joukkue

4. Välierät(4 joukkuetta)

Puolivälierien voittajat pelaavat ristikkäispelit noususta 1-sarjaan.

2 ottelua + otteluvoittojen ollessa tasan mahdollinen lisä

Voittajat (2 kpl) nousevat 1-sarjaan

5. Alempi jatkosarja (AJS) joukk.

5. Alempi jatkosarja

L1		L2	
4	4	4	4
4	4	4	5
5	5	5	5
5		5	6

Runkosarjan lohkojen sijoille 4-6 sijoittuneet pelaavat kahdessa lohossa 2-kertaisen sarjan
Lohkon joukkueet määritetään maantieteellisin perustein

*Lohkon heikoin putoaa 3-sarjaan

4.5. Naisten 2-sarja

Naisten 2-sarja 2011-12

Sarjajärjestelmä tarkennetaan joukkumäärän selvittyä
Lentopalloliitto pidättää siis oikeudet muutoksiin alla oleviin alustaviin suunnitelmiin

1. Runkosarja XX joukkuetta																
L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12	L13	L14	L15	L16	Lohkot
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	Ylempi jatkosarja (YJS)
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	Alempi jatkosarja (AJS)
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
6	6		6		6					6			6	6	6	
Pelataan 2- kertainen sarja Lohkojen sijoille 1-3 sijoittuneet ylempään jatkosarjaan (YJS) Lohkojen sijoille 4-6 sijoittuneet alempaan jatkosarjaan (AJS)																
2. Ylempi jatkosarja XX joukkuetta																
L1		L2		L3		L4		L5		L6		L7		L8		
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
Joukkueet jaetaan maantieteellisesti kahdeksaan lohkoon																

Lohkoissa pelataan 2-kertainen sarja

Lohkojen 1. ja 2. Puolivälieriin (PVE), muiden pelit päättyvät

3. Neljännesvälierät 16 joukkuetta

Op1	Op2	Op3	Op4	Op5	Op6	Op7	Op8
1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2

YJS:n lohkojen sijoille 1-2 sijoittuneet pelaavat

ristikkäisottelut toisten lohkojen kanssa

otteluparit määritetään maantieteellisesti

2 ottelua + erävoittojen ollessa tasan mahdollinen lisäerä

Kotiedun eli oikeuden valita pelijärjestyksen saa paremmin YJS:ssa menestynyt joukkue

Voittajat Puolivälieriin (VE)

4. Puolivälierät 8 joukkuetta

Op1	Op2	Op3	Op4
1	1	1	1
1	1	1	1

Puolivälierien voittajat pelaavat ristikkäisottelut toisten lohkojen kanssa

otteluparit määritetään maantieteellisesti

2 ottelua + erävoittojen ollessa tasan mahdollinen lisäerä

Kotiedun eli oikeuden valita pelijärjestyksen saa valita paremmin

YJS:ssa menestynyt joukkue

Voittajat Välieriin (4 kpl)

4. Välierät (4 joukkuetta)

Puolivälierien voittajat pelaavat ristikkäispelit noususta

Voittajat (2 kpl) nousevat 1-sarjaan

5. Alempi jatkosarja XX joukkuetta

L1		L2		L3		L4		L5		L6	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	4	5
6	6		6	5	5	5	5	5	5	5	5
				6		6	6	6	6		

Runkosarjan lohkojen sijoille 4-6 sijoittuneet pelaavat 2-3 kert.sarjan (lohkot maantiet.)
Lohkon heikoin putoaa 3-sarjaan
Kilpailuryhmä pidättää oikeuden lisätä lohkoja maantieteellisen jaon sitä vaatiessa

4.6 Miesten 3-sarja

Sarjajärjestelmä tarkennetaan joukkumäärän selvittyä Lentopalloliitto pidättää siis oikeudet muutoksiin alla oleviin alustaviin suunnitelmiin

Miesten 3-sarja 2011-12

1. Runkosarja XX joukk.

L1	L2	L3	L4	L5	L6
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7					7
8					

Lohkot

Ylempi jatkosarja (YJS)

Alempi jatkosarja (AJS)

1. Runkosarja

*Pelataan 2-kertainen sarja

*Lohkojen 2-6 sijoille 1-3 sijoittuneet jatkavat Ylempään Jatkosarjaan (YJS)

*Lohkojen 2-6 sijoille 4-6 sijoittuneet jatkavat Alempaan jatkosarjaan (AJS)

Lohkossa 1 pelataan 2-kertainen runkosarja

Lohkon voittaja saa nousuoikeuden 2-sarjaan ja paikan 3-sarjan finaaliin

2. Ylempi jatkosarja (YJS) XX joukk.

L1		L2		L3	
1	1	1	1	1	
2	2	2		2	2
3		3	3	3	3

2. Ylempi jatkosarja

*Joukkueet jaetaan maantieteellisesti kolmeen lohkokon siten, että jokaisessa lohkokossa on kaksi samoille sijoille sijoittunutta joukkuetta

*pelataan 2-kertainen sarja

* Lohkovoittajat nousevat 2-sarjaan

2. Alempi jatkosarja (AJS) XX joukk.

L1		L2		L3	
4	4	4	4	4	5
5	5	5		5	6
6		6	6	6	7

2. Alempi jatkosarja (AJS)

*Runkosarjan lohkojen 2-6 sijoille 4-7 sijoittuneet joukkueet pelaavat 2-kert.sarjan

Lohkokoko ja joukkueet määritellään maantieteellisin perustein

* Lohkon heikoin putoaa 4-sarjaan

4.7. Miesten 4-sarja

Sarjan joukkueet on jaettu lohkoihin, joissa pelataan alueiden laatima otteluohjelma. Putoamisista 5-sarjaan päättää alue.

4.8. Miesten 5-sarja

Sarjan joukkueet on jaettu lohkoihin, joissa pelataan alueiden laatima otteluohjelma. Noususta 4-sarjaan päättää alueet.

4.9. Naisten 3-sarja

Sarjan joukkueet on jaettu lohkoihin, joissa pelataan alueiden laatima otteluohjelma. Lohkovoittajilla on nousuoikeus 2-sarjaan. Putoamisista 4-sarjaan päättää alue.

4.10. Naisten 4-sarja

Sarjan joukkueet on jaettu lohkoihin, joissa pelataan alueiden laatima otteluohjelma. Noususta 3-sarjaan päättää alue.

4.11. Nousuilmotukset

Nousijat alueiden sarjoista on ilmoitettava Liittoon tulosten yhteydessä 20.4.2010 mennessä.

4.12. Putoamisen periaatesääntö

Kun joukkue luopuu tai poistetaan sarjasta tai lohkosta, se katsotaan putoavaksi joukkueeksi. Jokaisesta lohkosta loppuun asti mukana olleista joukkueista putoaa kuitenkin lohkon heikoin joukkue, vaikka putoavien joukkueiden sarjamääräysten mukainen kiintiö olisi jo täynnä.

Jos joukkue luopuu pelaamalla saavuttamastaan sarjapaikasta sarjan päättymisen jälkeen, Kilpailuryhmä voi täyttää tämän sarjapaikan liittoon toimitettujen sarjapaikkahakemusten perusteella.

4.13. Sarjapaikan hakeminen

Sarjapaikastaan luopuva joukkue voi hakea seuraavaksi sarjakaudeksi sarjapaikkaa pelaamalla saavuttamaansa sarjatasoa alemmalta sarjatasolta.

Sarjapaikastaan luopuvan seuran sarjapaikka voidaan antaa edellä määrätyn mukaan määräytyvälle joukkueelle tai muulle seuralle, mihin merkittävä osa vanhan joukkueen pelaajista siirtyy, ja joka olennaisilta osiltaan jatkaa vanhan seuran kilpailutoimintaa kyseisellä sarjatasolla.

Jälkimmäisessä tapauksessa vanha seura voi saada sarjapaikan alemmilta sarjatasoilta.

Liiton 2-3- sarjoihin voidaan tehdä sarjapaikkahakemus ennen virallista sarjoihin ilmoittautumispäivää Liiton internet-sivuilta löytyvällä sarjapaikkahakemuksella siinä annettujen ohjeiden mukaisesti. Liitto voi tarvittaessa ilmoittaa mahdollisuudesta sarjapaikkahakemusten tekoon erikseen nimettyihin sarjoihin / lohkoihin virallisen ilmoittautumispäivän jälkeen.

4.14. Uusintaottelu

Uusintaottelu pelataan kilpailusääntöjen 8 §:n perusteella. Uusinnan paikasta, ajankohdasta ja pelitavasta sekä erillisohjeet sarjatasoittain antaa Liiton Kilpailuryhmä (alueen järjestämässä sarjoissa alueen kilpailuryhmä) viimeistään 2 viikkoa ennen uusintaan mahdollisesti johtavan sarjavaiheen päättymistä.

Uusittavaksi määrätyn pelin kustannuksista vastaa uusinnan aiheuttanut joukkue. Kustannuksiksi tässä kohdin katsotaan tuomari- ja salikulut.

4.15. Poikkeussääntö

Lohkojen nousijoiden ja putoajien suhteen Liitolla on oikeus tehdä poikkeuksia näistä määräyksistä.

4.16. Muut määräykset

Alue voi antaa järjestämässään sarjoissa tarkentavia määräyksiä. Niiden määräysten ollessa ristiriidassa näiden sarjamääräysten kanssa, sovelletaan viimeksi mainittuja.

4.17. Sarjamaksut

Sarjamaksu on suoritettava miesten ja naisten 1-2-sarjoissa sekä miesten 3-sarjassa Liiton määräämään ilmoittautumispäivään mennessä.

Aikuisten sarjoissa pelaava juniorijoukkue voi saada alennusta sarjamaksuun. Joukkueen tulee kuitenkin maksaa koko sarjamaksu ilmoittautumispäivään mennessä. Tämän jälkeen seuran tulee lähettää erillinen hakemus sarjamaksun alentamisesta liiton kilpailuryhmälle, joka käsittelee sen marraskuun loppuun mennessä. Kun kilpailuryhmä toteaa joukkueen pelaavan nuorten sarjoissa, palautetaan kulloinkin päätettävä sarjamaksu seuralle.

Maksamatta jätetty sarjamaksu katsotaan aina sarjasta luopumiseksi, ellei seuralle ole erillisestä hakemuksesta hyväksyty lisämaksuaikaa. Lisämaksuaikaa myönnettäessä sarjamaksua korotetaan jokaiselta alkavalta kuukaudesta 10 %:lla edellisestä kuukaudesta.

Sarjasta luopumisesta määrätään erikseen näiden sarjamääräysten mukainen seuraamus.

5. LUOVUTUS

5.1. Sarjapaikan menetys

Joukkueen luovuttaessa sille määrätyn ottelun, se menettää sarjapaikkansa ja sen ottelut mitätöidään. Sarjapaikan menettämällä tarkoitetaan sen paikan menettämistä, joka joukkueella on luovutushetkellä seuraavaksi sarjakaudeksi varmistettuna.

Miesten 1- ja 5- ja naisten 1- ja 4-sarjatasoilla joukkueen ollessa pakottavista syistä estynyt pelaamasta ottelua sovittuna aikana, sarjan valvoja määrää ensisijaisesti uuden otteluaajan ottaen huomioon ottelun toisenkin osapuolen edut.

Erikseen sarjanoususta ja siitä putoamisesta pelattaessa joukkueilla on oikeus ilman luopumisseuraamuksia olla pelaamatta ilmoittamalla siitä liittoon ennen runkosarjan viimeistä peliä tai välittömästi uusintaottelutilanteen synnyttyä.

Karsinnoissa tai karsintoihin sarjapaikan saaneen luopuessa paikastaan, sitä voidaan tarjota 2-3 sarjoissa karsinnoissa omassa lohossa seuraavaksi sijoittuneelle ja 1-sarjoissa sarjatasolla seuraavaksi sijoittuneelle.

5.2. Luopumissakko

Seuran, jonka joukkue on luopunut sarjasta, on suoritettava luopumissakko, joka on puolet sarjamaksusta. Miesten 4- ja 5- ja naisten 3- ja 4-sarjoissa luopumissakko suoritetaan alueelle ja muissa sarjoissa Liitolle. Seura ei ole oikeutettu osallistumaan millään joukkueella Liiton sarjoihin ennen luopumissakon suorittamista.

Miesten ja naisten 1- ja 2-sarjoissa ei luopumissakkoa tarvitse suorittaa, jos seura on ennen Liiton vuosittain erikseen määräämää ilmoittautumisaikaa kirjallisesti ilmoittanut luopuvansa sarjapaikastaan. Miesten (3-,) 4- ja 5-sarjoissa sekä naisten 3- ja 4-sarjoissa luopumissakkoa ei tarvitse suorittaa, jos seura on kirjallisesti ilmoittanut luopuvansa sarjapaikastaan 31.7. tai alueen ilmoittautumispäivämäärään mennessä. Maksettua ilmoittautumismaksua ei luopumistapauksessa palauteta.

5.3. Ottelusta myöhästyminen (Kilpailusääntöjen 9 §:n tulkinta)

Päteväksi syyksi myöhästymiseen katsotaan mm. matkalla sattunut onnettomuus. Myöhästyvän joukkueen on pyrittävä ilmoittamaan tilanne ottelupaikalle ennen ottelun alkamisajankohtaa. Ottelu on pyrittävä pelaamaan myöhästyneenäkin vielä samana päivänä, mikäli se suinkin on mahdollista.

Ratkaisun tekee ottelun päätuomari.

6. OTTELUVARUSTEET

6.1. Ottelupöytäkirja

Mestaruusliigassa ja 1-sarjassa ottelupöytäkirjana käytetään Suomen Lentopalloliiton virallista isoa pöytäkirjaa, joka täytetään kolmena kappaleena. Miesten ja naisten 2-sarjassa sekä miesten 3-sarjassa voidaan käyttää myös ns. pientä virallista pöytäkirjaa, joka täytetään kolmena kappaleena. Miesten 4- ja 5-sarjassa sekä naisten 3- ja 4-sarjassa käytetään Liiton vahvistamaa pöytäkirjakorttia.

6.2. Aloitusjärjestyslipuke

Järjestävän seuran on huolehdittava siitä, että aloitusjärjestyslipukkeita on ottelupaikalla myös vierailevaa joukkuetta varten. Aloitusjärjestyslipukkeita käytetään, kun ottelussa on kaksi tuomaria. Päävalmentajan antama kuitattu aloitusjärjestyslipuke on kiistan sattuessa ratkaiseva.

6.3. Pelipallo (listaa voidaan täydentää "reaaliajassa")

Ottelun päätuomari valitsee pelipallon/-pallot kotijoukkueen käytettäväksi asettamista, sääntöjen mukaisista palloista.

Lentopalloliiton sarjoissa voidaan pelipalloina käyttää seuraavia pelipalloja:

Mestaruusliiga ja 1-sarjat

FIVB:n hyväksymistä värillisistä palloista:

MIKASA MVA-200
MIKASA MVP-200
MOLTEN IV58LC

GALA BV 5091 L/S

Muut sarjat

Edelliset sekä

FIVB:n hyväksymät muut pallot, joiden valmistaja on

MIKASA

MOLTEN

GALA

Sekä liiton itse hyväksymät seuraavat pallot:

RUCANOR VB 7500

RUCANOR VB 8000

ERREA T0090 AIR MATCH

Kaikissa sarjoissa suositellaan käytettäväksi värillisiä palloja.

Lentopalloliitto voi tarvittaessa täydentää hyväksytyjen pallojen listaa.

Päivitetty lista FIVB:n ja Liiton hyväksymistä palloista on nähtävillä liiton www-sivuilla.

Järjestävä seura on velvollinen hankkimaan ottelupaikalle ilmanpainemittarin.

6.3.1. Pallomainos

Pelipalloissa saa olla mainos kahdessa pallon vastakkaisilla puolilla olevissa lohkoissa. Mainoksen tulee olla samanvärisen pallon kanssa. Mainokset eivät saa muuttaa pallon pinnan ominaisuuksia.

Tuomarit valvovat, että pallojen mainokset ovat ohjeiden mukaiset.

6.3.2. Kolmen pallon järjestelmä

Miesten ja naisten 1-sarjassa käytetään kolmen pallon järjestelmää. Haettaessa oikeutta käyttää sarjamääräysten 6.5.2 mukaisesti alamittaista salia, voidaan samassa yhteydessä hakemuksesta myöntää oikeus yhden pallon käyttöön. Muissa sarjoissa käytetään kolmen pallon järjestelmää, vain jos joukkueet siitä keskenään sopivat. Erotuomarin on todettava pallot ominaisuuksiltaan samanlaisiksi.

6.4. Numerokilvet

Miesten ja naisten 1-sarjassa tulee ottelupaikalla olla kaksi numerokilpisarjaa. Numeroiden korkeuden tulee olla 15 cm ja leveyden 2 cm ja niiden tulee erottua selvästi taustasta. Numerokilpiä käytetään pelaajavaihtoja suoritettaessa. Mikäli käytetään numeroita, jotka poikkeavat luvuista 1-18, joukkueen on itse toimitettava pelipaikalle käytettävä numerokilpi.

7. OTTELUN JÄRJESTÄMINEN

7.1. Ottelujärjestelyt ja viranomaisilmoitukset

Otteluohjelmassa ensiksi mainittu seura (turnauksissa paikkakunnan seura) vastaa kokonaan ottelun järjestelyistä. Ottelusta on tehtävä kulloisenkin voimassaolevan lainsäädännön mukaiset viranomaisilmoitukset. Paikkakunnan lehdistö on kutsuttava seuraamaan ottelua. Annettuja määräaikoja on noudatettava.

7.2. Ottelut

7.2.1. Ottelujen ajankohdat (ei koske Mestaruusliigaa)

Yksittäisissä otteluissa lauantain ja sunnuntain ottelut voivat alkaa aikaisintaan klo 11:00, jos vierailijan joukkueen matka on yli 100 km yhteen suuntaan. Lauantain ja sunnuntain yksittäiset ottelut tulee aloittaa viimeistään klo 16:00, jos vierailijan joukkueen matka on yli 400 km yhteen suuntaan.

Sarjoissa, joissa pelataan otteluita turnausmuotoisesti, voidaan poiketa edellä mainituista ajoista.

Mikäli joukkueet eivät kykene sopimaan otteluajoista, arkiottelut aloitetaan aikaisintaan klo 19.00. Jos vierailijan joukkueen matka on yli 100 km yhteen suuntaan, voidaan ottelu aloittaa vastaavasti aikaisintaan klo 20.00. Mikäli joukkueet

eivät kykene sopimaan arkipäivän otteluajasta, ottelu on pelattava lauantaina tai sunnuntaina joukkueiden välisen etäisyyden ollessa yli 100 km.

7.2.2. Otteluolosuhteiden tasapuolisuus

Ottelujen alkamisajankohdat ja järjestelyt on järjestettävä mahdollisuuksien mukaan niin, etteivät joukkueet joudu (esim. pitkistä matkoista aiheutuvien rasitusten vuoksi) keskenään olennaisesti erilaiseen asemaan.

7.3. Ottelusta ilmoittaminen

7.3.1. Ilmoittaminen vastustajalle

Vierailevan seuran joukkueen yhdyshenkilön on saatava tieto ottelusta viimeistään 7 päivää ennen ottelua, ellei otteluaikea ja -paikka käy ilmi Liiton tai alueen sarjakirjasta tai internet-sivuilta. Kotijoukkueen velvollisuus on myös varmistaa 7 päivää ennen ottelua, että internet-sivujen tiedot ovat oikein.

7.3.2. Ilmoitukset erotuomareille ja rajatuomareille

Erotuomareiden ja rajatuomareiden on saatava tieto ottelusta viimeistään 7 päivää ennen ottelua, ellei otteluaikea ja -paikka käy ilmi Liiton tai alueen sarjakirjasta tai Liiton internetissä olevilta tulospalvelusivuilta.

Kaikkien Liiton sarjojen runkosarjoissa kahden ensimmäisen kierroksen osalta, jatko- ja loppusarjoissa sekä pudotuspeleissä ottelun aika ja paikka on ilmoitettava erotuomareille ja rajatuomareille jos otteluohjelman julkaisemisesta liiton tulospalvelun nettisivuille ottelun alkamishetkeen on vähemmän kuin 7 päivää.

Ilmoitus kaikille osapuolille on tehtävä myös siinä tapauksessa kun ottelua on siirretty alkuperäisestä ajankohdasta toiseen.

Ilmoitus on tehtävä ensisijaisesti puhelimitse puheluna, sähköpostina tai tekstiviestinä. Jos ilmoitus jätetään jonkun muun välitettäväksi ja jos erotuomari tai rajatuomari selvittää, ettei tietoa ole saanut, voidaan ilmoituksen tekijän katsoa laiminlyöneen ilmoituksensa. Jos erotuomaria tai rajatuomaria ei tavoiteta puhelimitse, on ilmoitus lähetettävä kirjeitse.

Erotuomareiden ja rajatuomarien on vahvistettava välittömästi ilmoituksen saatuaan joko puhelimitse puheluna, sähköpostitse tai tekstiviestinä tai kirjeitse saapumisensa. Jos järjestävä seura ei tavoita otteluun määrättyä erotuomaria tai rajatuomaria, sen on otettava yhteys ao. erotuomarinimeäjänsä sijaisen nimeämiseksi. Erotuomarin vaihtuminen on järjestävän seuran saatettava viipymättä vastustajan tietoon.

7.4. Ottelupaikka

Miesten ja naisten 1-sarjoissa sekä liigakarsinnassa pelialueen tulee olla 34 m x 15 m ja korkeuden vähintään 7 m. Muissa sarjoissa pelialueen tulee olla 34-24 m x 15-13 m ja korkeuden vähintään 7 m.

Aloituskäytävän käyttö on kielletty. Liitto voi kuitenkin painavista taloudellisista syistä myöntää luvan poiketa ensimmäisessä kappaleessa tarkoitettua pelialueen koosta. Poikkeuslupaa haettaessa on esitettävä perusteellinen selvitys hakemuksen perusteista.

7.4.1. Vähimmäisvaatimukset salin koolle

Muissa sarjoissa on käytettävä edellä määrätty mitat täyttävää salia, jonka puuttuessa voidaan hyväksyä seuraavat, esteistä vapaat mitat (pituus, leveys, korkeus):

- | | |
|--|-----------------|
| • M2-sarjassa ja A-B-nuorten SM-sarja | 22 x 12 x 6 m |
| • M3- ja N2-sarjassa, C-nuorten sekä M/N 35 – 45 sarjoissa | 22 x 12 x 6 m |
| • M4- ja N3-sarjassa ja M/N50 – 85 sarjoissa | 19 x 10 x 5,5 m |
| • M5- ja N4-sarjassa | 18 x 9 x 5 m |
| • D-, E- ja F-sarjoissa | 15 x 8 x 5 m |

Käyttämänsä salin mitat joukkueen on ilmoitettava sarjailmoittautumisen yhteydessä. Ottelut on pelattava Liitolle ilmoitettussa salissa ja ilmoitettujen mittojen mukaisella pelialueella. Liitto voi perustellusta hakemuksesta myöntää luvan ottelun pelaamiselle myös muussa, vaadittavat mitat täyttävässä salissa. **Nuorten sarjajaos voi myöntää turnauksia alamittaisiin saleihin turnausten ottelumäärien noustessa kohtuuttomiksi.**

7.4.2. Alamittainen sali

Jos mitat täyttävää salia ei paikkakunnalta tai sen läheisyydestä ole saatavissa, Liitto voi hakemuksesta myöntää oikeuden käyttää alamittaista salia. 1-sarjaan myönnetty poikkeuslupa ei ole voimassa Liigakarsinnassa.

Mikäli alamittaisen salin vapaa-alue päädyissä on vähemmän kuin 2 m, tulee ottelun päätuomarin ja joukkueiden kapteenien arvonnassa yhteydessä sopia käytännöistä aloitusyötön suhteen (voiko aloitusyöttäjän jalka tai jalat olla syötön aikana pelialueella).

7.4.3. Pelikentän kunto

Järjestävä seura vastaa siitä, että kentän pinta on pelisääntöjen mukaisessa kunnossa. Pelialueen lattian on oltava puhdistettuna lattian liukastusaineista.

7.4.4. Pelikentän kuivaaminen

Miesten ja naisten Mestaruusliigassa ja 1-sarjassa pelikentän kuivaaminen tulee olla järjestetty. Koko pelikentän kuivaaminen on sallittu vain aikalisien ja erätaucojen aikana. Pelikatkojen aikana ja peliä viivyttämättä, pelaajat saavat itse kuivata lattiaa, heillä pelissä mukana olevilla lattiankuivausliinoilla.

Suositteluaan kuitenkin käytettäväksi lattiankuivaamisvälineillä varustettuja henkilöitä.

7.4.5. Pelivälineet ja vaihtopenkki

Järjestävä seura hankkii pelivälineet. Joukkueita varten on varattava vaihtopenkit. Vaihtopenkillä saa vaihtopelaajien ja valmentajan lisäksi olla enintään kolme joukkueen jäsentä.

7.4.6. Tuomariteline ja toimintatilat

Päätuomaria varten on hankittava pelisääntöjen mukainen kunnollinen tuomariteline. Verkkotuomarille sekä kirjurille on järjestettävä riittävästi toimintatilaa.

7.4.7. Tulostaulu

Ottelupaikalla on oltava tulostaulu, josta ilmenevät ottelevat joukkueet, pelatut erät ja käynnissä olevan erän tilanne. Tulostaulu on sijoitettava siten, että valmentajilla ja verkkotuomarilla on omalta paikaltaan esteetön näkyvyys siihen.

7.4.8. Verkkovavat

Verkkovapoja on käytettävä kaikissa sarjoissa. Verkkovapojen kiinnityksestä määrätään pelisäännöissä.

7.5. Ottelusiirrot

Ottelut on pelattava sarjaohjelman ja siinä mainittujen aikojen mukaisesti. Ottelun saa siirtää vain Liiton luvalla. Ottelusiirto voidaan myöntää seuraavin perustein:

- Salivaikeudet (pelisalin haltijan kirjallinen ilmoitus)
- Joukkueen jäsenten enemmistön äkillinen sairastuminen (lääkärintodistukset on liitettävä hakemukseen)
- Liiton edustustehtävät
- Liiton ja alueiden järjestämät nuorten ja veteraanien turnaukset, joihin valtaosa tai joukkueelle todistettavasti merkittävä pelaaja osallistuu
- Muut ennalta arvaamattomat painavat syyt

7.5.1. Ottelusiirtohakemus

Ottelevien seurojen on toimitettava perusteltu, kirjallinen siirtohakemus Liittoon hyvissä ajoin ennen määrättyä otteluaikaa. Miesten 4- ja 5-sarjassa sekä naisten 3- ja 4-sarjassa lupa haetaan alueelta. Siirtohakemuksessa on ilmoitettava vastustajan kanssa sovittu uusi ottelupäivä, jonka tulee olla, mikäli mahdollista, ennen ko. kierrosta.

7.5.2. Ottelusiirtomaksu

Ottelusiirto on maksuton, mikäli se tehdään viimeistään 7 vuorokautta ennen otteluohjelman mukaista, alkuperäistä otteluaikaa.

Siirroista ilmoittamatta jättäneen joukkueen on suoritettava ottelusiirtomaksu, joka on

- 50 € / siirto miesten ja naisten SM-liigassa ja 1-sarjassa.
- 17 € / kelloaikasiirto miesten ja naisten 1-sarjassa.
- 17 € / siirto miesten ja naisten 2-sarjassa sekä miesten 3-sarjassa.

Maksua ei peritä, jos ottelu siirretään Liiton järjestämän tilaisuuden vuoksi.

7.5.3. Ottelusiirron tiedottaminen

Järjestävän seuran on ilmoitettava ottelusiirrosta välittömästi sarjanhoitajalle, erotuomareille, rajatuomareille, ja lehdistölle.

7.5.4. Ottelusiirrosta aiheutuvat kustannukset

Liitto voi määrätä siirtoa hakevan joukkueen korvaamaan toiselle joukkueelle, tuomareille tai muille kilpailuissa mukana oleville aiheuttamansa taloudellisen vahingon (todelliset kulut tai vahingot). Korvattavia kuluja ovat ainakin ottelun siirrostä ja uuden ottelun tiedottamisesta aiheutuvat kulut. Vahingoista tai kuluista on korvausvelvolliselle joukkueelle pyydettyessä annettava selvitys ja tositteet.

7.6. Joukkueen suuruus

Joukkueeseen voi kuulua useampiakin henkilöitä, mutta ottelussa joukkueen suuruus on enintään 17 henkilöä (12 pelaajaa, 2-valmentajaa, huoltaja, joukkueenjohtaja ja mahdollinen lääkäri – toimihenkilöitä ei koskaan voi olla enempää kuin 5).

7.6.1 LIBEROPELAAJA

Liberopelaajan nimeäminen

Joukkueilla on oikeus nimetä pelaajalistan (12 pelaajaa) joukosta enintään kaksi (2) liberopelaajaa. Molemmat liberopelaajat on merkittävä pöytäkirjaan ennen ottelun alkua erilliselle niitä varten varatuille riveille. **Nuorten sarjamääräyksissä tarkennetaan liberoiden käyttö nuorten sarjoissa.**

Ennen kunkin erän alkua joukkueen valmentaja nimeää pelaavan liberopelaajan. Jos joukkueella on toinen liberopelaaja, voi hän toimia erässä normaalina kenttäpelaajana.

Liberopelaaja ei voi olla joukkueen kapteeni eikä pelikapteeni samanaikaisesti toimiessaan liberona.

Liberopelaajilla tulee olla peliasu (sekä ottelujärjestäjällä erillinen liivi uudelleen nimettävää Liberoa varten), jossa ainakin paidan tulee olla vastakkaisvärinen joukkueen muiden pelaajien paidan kanssa. Liberon peliasu voi olla erimallinen ja sen numerointia suositellaan kuten joukkueen muiden pelaajien peliasu ja siihen on varattava SM-liigan yhteismarkkinoinnin pelinsäännöissä määritellyt mainospaikat SM-liigan käyttöön.

Liberon uudelleen nimeäminen

Valmentajalla **ei ole** oikeutta vaihtaa erän aloittavaa liberopelaajaa erän aikana.

Erään nimityn liberopelaajan loukkaantuessa hänet on korvattava ko. erässä ensisijaisesti pöytäkirjaan merkityllä toisella liberopelaajalla, mikäli tämä ei ole kentällä pelaavassa kokoonpanossa tapaturman sattuessa. Muissa tapauksissa liberovaihto suoritetaan lentopallon virallisten pelinsääntöjen mukaisesti. Tämä vaihto tulee merkitä pöytäkirjan huomautusrakkeeseen.

Loukkaantumisen takia vaihdettu libero ei voi enää palata peliin ko. ottelun aikana.

7.7. Pelaajien varusteet

Lentopallopeleiden sääntöjen mukaisesti pelipaidat on numeroitava. Numeroiden on oltava kokonaislukuja. Säännöissä määrätyn lisäksi joukkueitten varusteiden on vastattava niitä määräyksiä, jotka salin haltija on antanut.

7.8. Tauot

7.8.1. Erien väliset tauot

Erien välinen tauko on 3 minuuttia. Tauon pituutta voidaan lyhentää, jos tuomarit, kirjuri ja joukkueet ovat valmiita aloittamaan erän. Taukojen järjestäytymisohjeet on kirjoitettu sarjamääräysten kohtaan 20.

7.8.2. Mainos- ja ohjelmatauko

Ottelun toisen ja kolmannen erän välissä järjestävä seura voi sääntömääräisen tauon sijasta halutessaan käyttää enintään 7 minuutin pituisen mainos- tai ohjelmatauon. Tämän tauon jälkeen joukkueilla on normaali kolmen minuutin erätauo. Järjestävän seuran on ilmoitettava ylimääräisen tauon pitämisestä ottelun erotuomareille ja vieraillevalle joukkueelle viimeistään arvonnän yhteydessä.

7.9. Videointi ja radiointi

Järjestävän seuran on sallittava vierailijan seuran tallentaa ottelu omaan käyttöön. Tätä varten tulee pyrkiä osoittamaan paikka, jossa tallentaminen voi tapahtua ottelua haittaamatta.

Muiden kuin vierailijan seuran oikeus tallentaa ottelu edellyttää järjestävän seuran nimenomaista lupaa. Radiointi on sallittava aina.

7.10. Karsintaottelut

Karsintaotteluissa, joissa pelaa ylemmän ja alemman sarjatasen joukkueita, noudatetaan kaikilta osin ylemmän sarjatasen sarjamääräyksiä. Tämä koskee myös erotuomareita, rajatuomareita ja tuomitsemislinjaa koskevia sarjatasen määräyksiä.

7.11. Maksuton sisäänpääsy

Maksuttomaan sisäänpääsyyn kaikkiin Liiton sarjaotteluihin, Mestaruusliigan runkosarjan otteluihin, alueiden ja seurojen järjestämiin lentopallo-otteluihin oikeuttavat seuraavat henkilö- ja vapaakortit:

- Yleispääsykortti
- Kv. erotuomarikortti
- Vapaakortti
- Suomen valmentajat ry:n jäsenkortti
- Erotuomarikortti
- Henkilökuntakortti

Mestaruusliigan pudotuspeleihin ja finaaleihin maksuttomaan sisäänpääsyyn oikeuttavat:

- Yleispääsykortti
- Kv. erotuomarikortti
- Erotuomarikortti
- Henkilökuntakortti

Suomessa liiton tai seurojen järjestämiin maaotteluihin ja arvokilpailuihin maksuttomaan sisäänpääsyyn oikeuttavat:

- Yleispääsykortti
- Kv.tuomarikortti
- Henkilökuntakortti

Kaikkien eri vapaakortin haltijoiden on tarvittaessa todistettava henkilöllisyytensä.

7.11.1. Muut kortit

Muiden järjestöjen ja kuntien kutsu- ja vapaakorttien kelpoisuudesta päättää järjestävä seura.

8. EROTUOMARIT JA TOIMITSIJAT

8.1. Erotuomarit

Lisenssin lunastamalla erotuomari sitoutuu noudattamaan Kansainvälisen Lentopalloliiton virallisia pelisääntöjä, Suomen Lentopalloliiton kilpailusääntöjä sekä näitä määräyksiä.

Eri lisenssivaihtoehdot kaudella 2011-2012

Lisenssi	Kenelle	Hinta	Mitä sisältyy
Liigatuomari	Erotuomarijaoksen vuosittain erikseen nimeämät miesten ja naisten liigaa viheltävät tuomarit.	150 €	oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
Liigatuomari	Erotuomarijaoksen vuosittain erikseen nimeämät miesten ja naisten liigaa viheltävät tuomarit.	170 €	vakuutuksen osuus 20 € , oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
Pääsarjatuomari	Erotuomarijaoksen vuosittain erikseen nimeämät miesten 1-sarjaa ja tarvittaessa naisten liigaa viheltävät tuomarit.	125 €	oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
Pääsarjatuomari	Erotuomarijaoksen vuosittain erikseen nimeämät miesten 1-sarjaa ja tarvittaessa naisten liigaa viheltävät tuomarit.	145 €	vakuutuksen osuus 20 € , oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
I-luokan tuomari	Naisten 1-sarja ja M1 -sarjan verkko tuomaritehtävät ja sitä alemmien sarjojen vihellykset.	98 €	oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
I-luokan tuomari	Naisten 1-sarja ja M1 -sarjan verkko tuomaritehtävät ja sitä alemmien sarjojen vihellykset.	118 €	vakuutuksen osuus 20 € , oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
II-luokan tuomari	N1-sarjojen verkkotuomaritehtävät ja sitä alemmien tasojen vihellykset.	72 €	oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
II-luokan tuomari	N1-sarjojen verkkotuomaritehtävät ja sitä alemmien tasojen vihellykset.	92 €	vakuutuksen osuus 20 € , oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
III-luokan tuomari *)	M2-sarjojen verkkotuomaritehtävät ja sitä alemmien tasojen vihellykset.	44 €	oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.

III-luokan tuomari *)	M2-sarjojen verkkotuomaritehtävät ja sitä alempien tasojen vihellykset.	64 €	vakuutuksen osuus 20 € , oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
Nuorisotuomari (C-A juniorit)	Yli 15-vuotias nuorisotuomari saa viheltää N3-sarjan ja sitä alemman tason vihellykset. Alle 15-vuotias nuorisotuomari saa viheltää oman ja sitä alemman sarjan tason otteluissa.	15 €	oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.
Nuorisotuomari (C-A juniorit)	Yli 15-vuotias nuorisotuomari saa viheltää N3-sarjan ja sitä alemman tason vihellykset. Alle 15-vuotias nuorisotuomari saa viheltää oman ja sitä alemman sarjan tason otteluissa.	35 €	vakuutuksen osuus 20 € , oikeus tuomaritehtäviin, Kiilalehden vuosikerta ja vapaa sisäänpääsy sarjamääräysten mukaisin rajoituksin sarja- ja cup-otteluihin.

Erotuomarilisenssiin sisältyvä 20 €:n hintainen tapaturmavakuutus on vapaaehtoinen.

8.1.1. Erotuomaritasot

Kts. Yleiset nimeämisohteet, liite 1 ja nimeämistaulukko, Liite 2

8.1.2. Erotuomarimäärät

Kts. Yleiset nimeämisohteet, liite 1 ja nimeämistaulukko, Liite 2

8.1.3. Erotuomarin nimeäminen

Kts. Yleiset nimeämisohteet, liite 1

8.1.4. Erotuomarivaihdokset

Kts. Yleiset nimeämisohteet, liite 1

8.1.5. Erotuomariasu

Pääsarjatuomarit käyttävät ETJ:n määrittämiä tuomariasuja. Erotuomariasu I-, II- ja III-luokan erotuomareilla on pakollisena ETJ:n hyväksymä harmaa tai tummansini-alkoraitainen erotuomaripaita ja tummansiniset suorat housut (valkoiset tossut ja vyö).

8.1.6. Erotuomarin esteellisyys

Yläsarjoissa, nimeämistaulukon mukaisesti, erotuomari on vuoden kuluttua seurasiirrostaan esteetön toimimaan tuomarina lähtöseuransa otteluissa. Seurasiirroksella tarkoitetaan siirtymistä lentopalloseurasta toiseen. Jos erotuomari eroaa seurasta liittymättä toiseen seuraan, on hänen saatava lähtöseuralta todistus eroamisestaan ja esitettävä se pyydettyä alueen erotuomarikouluttajalle. Tällöinkin esteellisyys kestää vuoden. Jos erotuomari toimii seuran minkä tahansa joukkueen valmentajana, huoltajana tai joukkueen johtajana, vaikka hän ei olekaan ao. seuran jäsen, hän on esteellinen toimimaan tuomarina tämän seuran sarjaotteluissa. Tuomarin erotessa edellä tarkoitettua tehtävästä, on hänen esitettävä siitä pyydettyä selvitys alueen erotuomarikouluttajalle. Esteellisyys kestää tällöinkin vuoden.

Erotuomari ei saa tuomita sarjaottelua, jos pelaavissa joukkueissa on joku hänen lähisukulaisensa (esim. veli, sisar, lapsi tai puoliso), poikkeuksena II- ja III-tulkintalinjan ottelut. Esteellisyysdeksi ei katsota erotuomarin kuulumista emoseuraan.

8.2. Rajatuomarit

Miesten ja naisten 1-sarjassa on rajatuomareilla, jotka alueiden erotuomarikouluttajat nimeävät, oltava voimassa oleva erotuomarikortti. Miesten 2-5-sarjoissa ja naisten 2-4-sarjoissa on järjestävän seuran hankittava kaksi rajatuomaria. Heillä tulisi olla voimassa oleva erotuomarikortti. Rajatuomarin alaikäraja on 15 vuotta.

I-tulkintalinjan otteluissa rajatuomarilla tulee olla virallinen erotuomariasu. Mikäli tehtävään nimetty rajatuomari laiminlyö velvollisuutensa, Liitto voi määrätä hänet maksamaan sarjamääräysten rikkomisesta sakkoa 17 € tai peruuttaa hänen erotuomarikorttinsa. Jos järjestävä seura ei miesten 2-4-sarjoissa ja naisten 2-3-sarjoissa ole asettanut otteluun rajatuomareita, on ottelun erotuomareilla oikeus saada ylimääräisenä korvauksena 17,00 €.

8.3. Pallopojat tai tytöt

Kolmen pallon järjestelmässä on käytettävä kuutta tehtävästään hyvin suoriutuvaa pallopoikaa tai tyttöä ja heillä pitää olla yhdenmukainen asu.

8.4. Toimitsijat

Järjestävä seura on velvollinen hankkimaan otteluihin tarvittavat toimitsijat, kuten kirjurin ja tulostaulun hoitajan sekä tarpeelliset järjestysmiehet.

Järjestävä seura on velvollinen hankkimaan neljä lattiankuivaajaa sarjoissa, joissa on kolmen pallon järjestelmä. Muissa sarjoissa lattiankuivaajat voivat olla vapaana olevia pallopoikia tai tyttöjä. Erotuomari on velvollinen aloittamaan ottelun, vaikkei järjestävä seura ole hankkinut mainittuja toimitsijoita, tästä tuomarin on tehtävä merkintä pöytäkirjaan.

9. PELISTÄ SULKEMINEN, SEKÄ MUUT RANGAISTUKSET OTTELUN JÄLKEEN

Pelaaja, joka on käyttäytymisrikkomuksen vuoksi suljettu pelistä koko ottelun ajaksi, samoin kuin pelaaja, joka heti ottelun päättymisen jälkeen on syyllistynyt sellaiseen käyttäytymisrikkomukseen, joka ottelun aikana olisi johtanut sulkemiseen pelistä koko ottelun ajaksi, ei saa pelata virallisissa otteluissa ennen kuin Liitto on päättänyt mahdollisesta rangaistuksesta.

Päätuomarin on merkittävä päätöksensä pelaajan sulkemisesta koko ottelun ajaksi pöytäkirjan kaikkiin kappaleisiin ja tehtävä siitä yksityiskohtainen selvitys Liittoon sekä muistutettava ao. pelaajaa antamaan tapauksesta oma selvityksensä joko heti ottelupöytäkirjan yhteydessä tai viimeistään kahden päivän kuluessa Liittoon. Asia ratkaistaan, vaikka pelaaja ei antaisikaan selvitystään.

Lievimmissä rangaistuksissa ottelun jälkeen toimitaan kuten edellä, mutta poikkeuksena pelaaja saa pelata seuraavissa otteluissa ja mahdollinen rangaistus toteutetaan päätöksen mukaisesti.

9. PELAAJALUETTELOINTI

10.1. Rekisteröidyt seurat

Miesten Mestaruusliigassa, 1-, 2-, 3-, 4- ja 5- sarjassa sekä naisten Mestaruusliigassa, 1-, 2-, 3- ja 4-sarjassa pelaajat on luetteloitava. Luettelointi suoritetaan verkkomaksupalvelun kautta Liiton ennen sarjakauden alkua seuroille toimittamien ohjeiden mukaisesti, jolloin pelaajan henkilötietojen päivitys tapahtuu automaattisesti samassa yhteydessä.

Jos urheilijan ja urheiluseuran välillä on sovittu, että urheilija saa urheilemisesta kalenterivuodessa tai pelikaudessa veronalaista palkkiota vähintään urheilijoiden eläketurvan ja tapaturmaturvan järjestämisestä annetussa asetuksessa säädetyn määrän, seuran on järjestettävä hänelle vakuutuksella eläke- ja tapaturmaturva edellä mainitun asetuksen mukaisesti. (tämä vakuutus korvaa lisenssivakuutuksen)

Eri lisenssivaihtoehdot kaudella 2011-12:

Aikuisten sarjoissa ei ole vakuutuspakkoa.

Aikuispelaajien osalta liitto ei edellytä omaa tai lisenssiin liittyvää vakuutusta. Pohjola tarjoaa edelleen lisenssiin liittyvän vakuutuksen ja sen voi ostaa samalla tavalla kuin aikaisemminkin.

Nuorten pelaajien maksu määräytyy **SYNTYMÄVUODEN**, ei sarjatason mukaan, lukuun ottamatta A-nuoria, jotka lunastavat sarjatasonsa mukaisen lisenssin. Sitä nuoremmissa sarjoissa pelaajat lunastavat syntymävuotensa edellyttämän lisenssin.

NUORTEN LISENSSEISSÄ ON VAKUUTUSPAKKO

<u>Lisenssi</u>	<u>Kenelle</u>	<u>Hinta</u>	<u>Mitä sisältyy</u>
A-1 lisenssi lisenssin osuus	Miesten ja naisten Mestaruusliiga ja 1-sarja	103 €	lisenssin (= liiton) osuus 103 €, sisältäen Kiila-lehden vuosikerran ja alennukset ottelutapahtumiin.
A1- vapaaehtoisen vakuutuksen osuus	Miesten ja naisten Mestaruusliiga ja 1-sarja	415 €	sisältäen perusvakuutuksen; omavastuu 100 €, hoitokulut 8.500 € asti
A-1 lisenssi yhteensä	Miesten ja naisten Mestaruusliiga ja 1-sarja	518 €	lisenssin (=liiton) osuus 103 €, vapaaehtoisen vakuutuksen osuus 415 €
A-2 lisenssi lisenssin osuus	Miesten ja naisten 2-sarja	83 €	lisenssin (= liiton) osuus 83 €, sisältäen Kiila-lehden vuosikerran ja alennukset ottelutapahtumiin
A-2 - vapaaehtoisen vakuutuksen osuus	Miesten ja naisten 2-sarja	140 €	sisältäen perusvakuutuksen; omavastuu 100 €, hoitokulut 8.500 € asti
A-2 lisenssi yhteensä	Miesten ja naisten 2-sarja	223 €	lisenssin (=liiton) osuus 83 €, vapaaehtoisen vakuutuksen osuus 140 €
A-3 lisenssi lisenssin osuus	Miesten 3- ja 4-sarja,	56 €	lisenssin (= liiton) osuus 56 €, sisältäen Kiila- lehden vuosikerran ja alennukset ottelutapahtumiin
A-3 vapaaehtoisen vakuutuksen osuus	Miesten 3 - ja 4-sarja	95 €	sisältäen perusvakuutuksen; omavastuu 100 €, hoitokulut 8500 € asti
A-3-lisenssi yhteensä	Miesten 3 - ja 4-sarja	151 €	lisenssin (=liiton) osuus 56 €, vapaaehtoisenvakuutuksen osuus 95 €
A-4 lisenssi lisenssin osuus	Miesten 5-sarja, naisten 3-4-sarja, alueiden järjestämät kilpasarjat	21 €	lisenssin (= liiton) osuus 21 €, sisältäen Kiila- lehden vuosikerran ja alennukset ottelutapahtumiin
A-4 vapaaehtoisen vakuutuksen osuus	Miesten 5-sarja, naisten 3-4-sarja, alueiden järjestämät kilpasarjat	16 €	sisältäen perusvakuutuksen; omavastuu 100 €, hoitokulut 8500 € asti
A-4-lisenssi yhteensä	Miesten 5-sarja, naisten 3-4-sarja, alueiden järjestämät kilpasarjat	37 €	lisenssin (=liiton) osuus 21 €, vapaaehtoisenvakuutuksen osuus 16 €
BN-nuoret	1994-1995 syntyneille	125 €	vakuutuksen osuus 75 € , sisältäen perusvakuutuksen; hoitokulut 8.500 € asti ja fyysikaalisen hoidon korvaus/enint. 10 kertaa vammaa kohden *); lisenssin osuus 50 € , sisältäen Kiila-lehden vuosikerran ja alennukset ottelutapahtumiin.
CN-lisenssi/	1996-1997 syntyneille	90 €	vakuutuksen osuus 40 €, sisältäen perusvakuutuksen; hoitokulut 8.500 € asti ja fyysikaalisen hoidon korvaus/enint. 10 kertaa vammaa kohden *); lisenssin osuus 50 € , sisältäen Kiila-lehden vuosikerran ja alennukset ottelutapahtumiin.

Minilisenssi / D- ja E-juniorit	1998-2001 syntyneille	54 €	vakuutuksen osuus 16 € , sisältäen perusvakuutuksen; hoitokulut 8.500 € asti ja fysikaalisen hoidon korvaus/enint. 10 kertaa vammaa kohden *); lisenssin osuus 38 € , sisältäen Kiila-lehden vuosikerran ja alennukset ottelutapahtumiin sekä Nuorisotuomarilisenssin
F-lisenssi/ F-juniorit	2002 ja myöhemmin syntyneille	31 €	vakuutuksen osuus 14 € , sisältäen perusvakuutuksen; hoitokulut 8.500 € asti ja fysikaalisen hoidon korvaus/enint. 10 kertaa vammaa kohden *); lisenssin osuus 17 € , sisältäen Kiila-lehden vuosikerran ja alennukset ottelutapahtumiin.
VETERAANILISENSSI	Ainostaan sarjoissa M 35 - 65 ja N 35 -55 pelaaville pelaajille Miesten 5-sarja, naisten 3-4-sarja, alueiden järjestämät kilpasarjat		
Lisenssin osuus	Ainostaan sarjoissa M 35 - 65 ja N 35 -55 pelaaville pelaajille Miesten 5-sarja, naisten 3-4-sarja, alueiden järjestämät kilpasarjat	39 €	lisenssin (= liiton) osuus 39 €, sisältäen Kiila-lehden vuosikerran ja alennukset ottelutapahtumiin.
Vapaaehtoisen vakuutuksen osuus	Ainostaan sarjoissa M 35 - 65 ja N 35 -55 pelaaville pelaajille Miesten 5-sarja, naisten 3-4-sarja, alueiden järjestämät kilpasarjat	14 €	sisältäen perusvakuutuksen; omavastuu 100 €, hoitokulut 8500 € asti
Veteraanilisenssi	Ainostaan sarjoissa M 35 - 65 ja N 35 -55 pelaaville pelaajille Miesten 5-sarja, naisten 3-4-sarja, alueiden järjestämät kilpasarjat	53 €	lisenssin (=liiton) osuus 39 €, vapaaehtoisenvakuutuksen osuus 14 €

*) Nuorten, minien ja F-lisensseissä kustannukset tapaturman aiheuttaman leikkaus- tai kipsaushoidon jälkeisestä välttämättömästä lääkärin määräämästä ja hoitolaitoksessa annettavasta fysikaalisesta hoidosta. Vakuutuksesta korvataan tapaturmaa kohti yksi fysikaalisen hoidon jakso, johon voi sisältyä enintään 10 hoitokertaa.

Lisenssimaksuun kuuluva **vakuutus astuu voimaan maksupäivänä klo 24.00.**

Pelaajalisenssi ja olterikortti oikeuttavat alennettuun sisäänpääsymaksuun kaikissa sarjaotteluissa seuraavasti:

<u>Lipun hinta</u>	<u>Alennus</u>	<u>Lipun hinta</u>	<u>Alennus</u>
2 €	- 0,50 €	10 € tai alle	- 2,00 €
7 € tai alle	- 1,00 €	yli 10 €	- 3,00 €

10.2. Puulaaki/harrastejoukkueet

Alueet voivat tarkoituksenmukaisen lohkojaon ja otteluohjelman aikaansaamiseksi hyväksyä miesten 5- ja naisten 4-sarjaan myös ns. puulaaki- ja harrastejoukkueita.

Niissä saa pelata sarjan aikana yksi luetteloitu pelaaja, ei kuitenkaan miesten Mestaruusliigaan, 1- tai 2-sarjaan eikä naisten Mestaruusliigaan tai 1-sarjaan luetteloitu pelaaja. Käytettäessä luetteloitua pelaajaa hänen nimensä on ilmoitettava joukkueen sarjailmoittautumisen yhteydessä tai viimeistään sen ottelun jälkeen, jossa mainittu pelaaja on pelannut ensimmäisen kerran joukkueessa. Ilmoittaminen tapahtuu merkitsemällä pöytäkirjakorttiin pelaajan nimen viereen R-kirjain. Sellaisella rekisteröimättömällä joukkueella, joka on muodostettu vastoin pelaajasiirto- tai luettelointimääräysten tarkoitusta, ei ole oikeutta nousuun.

10.3. Luetteloinnin tarkistus ja menettelytapa pelaajaluettelointitulosten / maksukuitin puuttuessa ja menettelytapa pelaajan nimen puuttuessa pöytäkirjan pelaajaluettelosta

Pelaajalla, joka näiden sarjamääräysten mukaan on luetteloitava tai ko. joukkueen edustajalla tulee olla jokaisessa sarjaottelussa mukanaan ajantasainen pelaajaluettelointituloste tai maksukuitti pelaajalisenssin maksamisesta.

Pelaajaluettelointi voidaan tarkistaa myös Liiton erikseen toimittamasta luettelointilomakkeesta.

Ennen jokaista sarjaottelua on erotuomarin ja joukkueiden kapteenien yhdessä tarkistettava, että ottelupöytäkirjaan merkityllä pelaajalla on voimassaoleva pelaajalisenssi ja tehtävä siitä merkintä ottelupöytäkirjan huomautussarakkeeseen. Pelaajan voimassa olevien lisenssitietojen puuttumisesta erotuomarin on aina tehtävä merkintä ottelupöytäkirjan huomautussarakkeeseen ja muistutettava ao. pelaajaa pelaajaluetteloinnin laiminlyönnin johdosta ottamaan yhteyttä Liittoon heti seuraavana arkipäivänä.

Mikäli yhden tai useamman joukkueen pelaajan nimi puuttuu pelaajaluettelointitulosteesta tai maksukuittia ei esitetä, voidaan ottelupaikalle saapunut pelaaja tai pelaajat joukkueen kapteenin tai valmentajan vaatimuksesta merkitä ottelupöytäkirjaan ja sallia hänen pelaavan ehdolla, että hänen tulee kyseistä ottelua seuraavan kahden arkipäivän kuluessa toimittaa Liiton toimistoon selvitys maksetusta ja otteluhetkellä voimassa olleesta pelaajalisenssistä. Jos selvitystä ei toimistoajan kuluessa ole toimitettu Liittoon, katsotaan pelaaja edustuskelvottomaksi ottelussa ja joukkue tuomitaan hävinneeksi ottelu sarjamääräysten 14.1. kohdan mukaan.

Seuran pelaajaluettelointitulosteessa esiintyvä, mutta ottelun pöytäkirjasta puuttuva pelaaja voidaan joukkueen vaatimuksesta lisätä pöytäkirjaan ennen ottelun alkua ja vaatimuksen esittäneen joukkueen tulee tehdä Liitolle selvitys syistä, joiden vuoksi pelaajan puuttumista pöytäkirjasta ei sääntöjen edellyttämässä kapteenin ja valmentajan tarkistuksessa huomattu. Saadun selvityksen perusteella Liitto päättää, oliko pelaaja edustuskelpoinen pelatussa ottelussa ja päättää jatkoseuraamuksista.

Miesten ja naisten 1-sarjoissa ja niitä ylemmillä sarjatasoilla joukkueiden tulee ilmoittaa pöytäkirjaan merkittävät pelaajat erillisellä lomakkeella kirjurille viimeistään tuntia ennen ottelua.

10.4. Pelaajasiirtomääräykset

Pelaajasiirtomääräykset määräaikoineen ovat kilpailusääntöjen 18-25 §:ssä.

Kahden tai useamman seuran yhdistyessä tai muissa yhdistymiseen rinnastettavissa tapauksissa Liitto voi hakemuksesta myöntää kussakin tapauksessa kohtuulliseksi arvioitavan osittaisen vapautuksen kirjaamismaksuista.

Kirjaamismaksu pelaajasiirtojen ja kaksoisedustushakemusten osalta kaudella 2010-2011 on 45 €.

Veteraanien kaksoisedustustapauksissa, joissa edustusosoikeus vahvistetaan veteraanijoukkueeseen, kirjaamismaksu on 20 €. Pelaajan siirtyessä ulkomaille kirjaamismaksu on 500 €. Ulkomaisen pelaajan siirtyessä SM-liigaan kirjaamismaksu on 250 €, 1-sarjoihin 150 €, 2-sarjoihin 85 € ja muihin sarjoihin 45 €.

Nuorten sarjoissa D-nuoren siirtyessä pelaamaan C-nuoriin toiseen seuraan hänen tulee toimittaa seuraedustuksen muutos liittoon, mutta kirjaamismaksua siitä ei tarvitse suorittaa. Siirryttäessä C-nuorista saman tai ylemmän ikäluokan joukkueeseen tulee hänestä maksaa myös normaali kirjaamismaksu.

Kehityspelaajan kaksoisedustus voidaan kaudelle 2011 – 2012 tehdä 1991 tai myöhemmin syntyneen pelaajan kanssa.

Pelaajasiirrot, pelaajalainat ja kaksoisedustushakemukset tulee olla perillä liitossa viimeistään 31.1.2012.

10.4.1. Seuran sisäiset pelaajasiirrot

Seuralla on oikeus, siirtää pelaaja sarjakauden aikana alemmassa sarjassa pelaavasta joukkueesta ylemmässä sarjassa pelaavaan joukkueeseen. Pelaaja, joka kuuluu seuran alemman tai veteraanisarjan joukkueeseen, voi ko. pelikauden aikana pelata yhden ottelun oman seuransa ylemmässä sarjassa pelaavassa joukkueessa alemman sarjatasoisen lisenssilään menettämättä oikeuttaan pelata alkuperäisessä joukkueessaan. Merkintä tästä on tehtävä pöytäkirjan huomautussarakkeeseen sisältäen pelaajan nimen ja lisenssilajin.

Tämä määräys tulee sovellettavaksi vasta, kun molemmissa ko. sarjoissa on pelattu kaksi kierrosta.

10.4.2. Farmijoukkuesopimus

Kilpailusääntöjen 21b §:ssä tarkoitettu farmijoukkuesopimus Mestaruusliigan, 1- tai 2-sarjan joukkueen kanssa tehtävä Liiton vahvistamalla lomakkeella. Lomakkeeseen tulee nimetä farmisopimuksen piiriin kuuluvat pelaajat.

Täydelliset ja allekirjoitetut farmijoukkuesopimukset on toimitettava Liiton sääntöjaokselle **30.11.2011** mennessä ja mukaan on liitettävä tosite rekisteröintimaksun suorittamisesta. Farmijoukkuesopimuksen rekisteröintimaksu kaudelle 2010-2011 on ensimmäisen sopimuksen osalta 500 € ja sitä seuraavien osalta 250 €. Saman seuran sisäisen farmijoukkuesopimuksen rekisteröintimaksu on 250 €.

Farmisopimuksen tultua hyväksytyä on siihen nimetyillä pelaajilla edustusosoikeus emo- ja farmijoukkueessa kilpailusääntöjen mukaisin rajoituksin.

Farmijoukkuesopimus voidaan tehdä seuraavien sarjatasoa edustavien joukkueiden välillä:

Emojoukkueen sarjataso	Farmijoukkueen sarjataso
Mestaruusliiga	1-sarja, 2-sarja
1-sarja	2-sarja

10. VASTALAUSEET JA HUOMAUTUKSET

Vastalause on tehtävä kilpailusääntöjen 31a ja 31b §:ssä määrättyllä tavalla.

Vastalausemerkintä, jossa on käytettävä sanaa vastalause ja jossa on lyhyesti mainittava vastalauseen aihe, merkitään ottelupöytäkirjan huomautukset -sarakkeeseen tai kääntöpuolelle. Merkinnän allekirjoittaa joukkueen kapteeni ja ottelupöytäkirjan allekirjoituksellaan vahvistaa ottelun päätuomari. Muunlaiset laiminlyöntien tai virheiden johdosta tehdyt huomautukset eivät kelpaa vastalausemerkinnöiksi. Ottelun erotuomarit sekä joukkueitten kapteenit ovat oikeutetut vastalausemerkinnän lisäksi käyttämään huomautussaraketta myös ottelun järjestelyistä tai tapahtumista tehtäviin asiallisiin huomautuksiin.

Vastalause on toimitettava Liittoon kolmen vuorokauden kuluessa ottelun päättymisestä.

Vastalauseet käsittelee Lentopalloliiton Sääntöjaos. Sääntöjaoksen esittelijänä toimii liiton sarjojen osalta liiton kilpailupäällikkö ja Mestaruusliigan vastalauseiden osalta liigan toiminnanjohtaja.

Miesten 5- ja naisten 4-sarjan vastalauseasiat käsittelee kunkin alueen kilpailuryhmä. Tarkempia ohjeita näiden vastalauseiden käsittelystä antaa alue.

Vastalausemaksun 70 € suorittamisesta on vastalauseeseen mukana seurattava kuitti tai sen oikeaksi todistettu jäljennös. Päätuomarin ja verkkotuomarin on kummankin erikseen lähetettävä vastalauseeseen aiheuttaneesta tilanteesta selontekonsa Liittoon määräajan kuluessa. Vastalauseeseen hyväksyminen johtaa ottelun uusintaan vain siinä tapauksessa, että virheen katsotaan saattaneen vaikuttaa oleellisesti ottelun lopputulokseen. (Mahdollisen uusintaottelut kulujen ja tuottojen jaosta päätetään vastalauseeseen käsittelyn yhteydessä) Mikäli vastalause hyväksytään, vastalausemaksu palautetaan.

Järjestelyseikkoja koskevat huomautukset on tehtävä ennen ottelun alkua tai viimeistään silloin, kun ne tavanomaista menettelytapaa ja normaalia tarkkaavaisuutta käyttäen voidaan havaita.

Aloittamalla ottelun joukkueen katsotaan hyväksyneen vallitsevat olosuhteet.

11. TUOMARIKORVAUKSET

11.1. Erotuomarikorvaukset

11.1.1. Ateriakorvaus

Erotuomari on oikeutettu ateriakorvaukseen, jos matka yhteen suuntaan on yli 10 km. Muilta osin ateriakorvaus määräytyy verohallituksen vuosittain vahvistamien enimmäismäärien mukaan. kts. nimeämistaulukko liite 2.

11.1.2. Päiväraha

Päivärahakorvaus määräytyy verohallituksen vuosittain vahvistamien enimmäismäärien mukaan. kts. nimeämistaulukko liite 2.

11.1.3. Erotuomaripalkkiot ja –korvaukset

Erotuomareiden on esitettävä ennakonpidätystodistus tai pidätysprosenttina on käytettävä 60%.

Ero- ja rajatuomaripalkkiot sekä ateriakorvaukset ja päivärahat löytyvät erillisestä Nimeämisperusteet ja erotuomarikorvaukset –taulukosta. Taulukko on liitteenä sarjamääräysten perässä.

Päiväraha ja ateriakorvaus eivät ole ennakonpidätyksen alaista tuloa

Päiväraha voi olla kuitenkin enintään verohallituksen vuosittain määräämä.

Mestaruusliigan karsintaotteluissa noudatetaan Mestaruusliigan runkosarjan korvausperusteita.

11.1.4. Matkakustannusten korvaus

Kaikissa sarjoissa matkakustannukset korvataan:

- Yleiset kulkuneuvot halvimman matkustustavan mukaan tai
- omalla autolla kuljettaessa korvaus määräytyy nimeämistaulukon mukaisesti Omalla autolla kuljettaessa erotuomarien on pyrittävä minimoimaan matkakustannukset kulkemalla yhdessä.
- Muilla kulkuneuvoilla verohallinnon ohjeiden mukaisesti

11.1.5. Majoituskorvaus

Jouduttaessa yöpymään vain huoneen osalta laskua vastaan korkeintaan 60,50 €.

11.2. Rajatuomarien palkkiot ja korvaukset

Alueiden erotuomarikouluttajien miesten ja naisten Mestaruusliigan sekä miesten 1-sarjan otteluun määräämillä rajatuomareilla on oikeus nimeämistaulukossa määriteltyyn palkkioon ja ateriakorvaukseen, mikäli edellä määrätyt edellytykset täyttyvät. Matkakustannuskorvaus määräytyy kuten kohdassa 12.1.4.

11.3. Palkkioitten ja korvausten suorittaminen

Erotuomari- ja rajatuomarikorvaukset on maksettava välittömästi ottelupaikalla Mestaruusliigan otteluita lukuun ottamatta.

12. VALMENTAJAVELVOITE

Suomen Lentopalloliiton järjestämiin jäljempänä määrättyjen sarjatasojen otteluihin osallistuvilla seuroilla tulee olla nimettyinä seurassaan oheisen taulukon mukaisen tasovaatimuksen täyttävä kilpailutoimintaan osallistuva valmentaja. Valmentajavaatimus määräytyy Mestaruusliiga – 2-sarjoissa joukkuekohtaisesti ja miesten 3-sarjassa seurakohtaisen vaatimuksen mukaan.

SARJATASO

LIIGA; miehet ja naiset,
1-sarja miehet ja naiset

2-sarja, miehet ja naiset,
3-sarja, miehet

VALMENTAJAVAATIMUS

Liiton III – tason valmentajatutkinto, HVT

Liiton II – tason valmentajatutkinto, LVT

Liitto voi hakemuksesta hyväksyä ulkomaisen valmentajan, mikäli hän on kotimaassaan suorittanut vastaavat tutkimukset.

13. RANGAISTUKSET

13.1. Rangaistus ottelun hävinneeksi tuomitsemisesta

Joukkue joka tuomitaan hävinneeksi ottelu kilpailusääntöjen 6 §:n tai näiden sarjamääräysten 10.3. kohdan mukaan häviää ottelun 0-3 (0-25, 0-25, 0-25) tai veteraani- ja nuorten sarjoissa 0-2 (0-25, 0-25).

13.2. Rangaistus sarjamääräysten rikkomisesta

Seuraa, joka on rikkonut sarjamääräyksiä, voidaan rangaista enintään 170 € sakolla, ellei kilpailusäännöissä tai näissä määräyksissä ole määrätty muuta.

13.3. Rangaistus erotuomarin tai rajatuomarin kutsumatta jättämisestä

Jos seura laiminlyö otteluun nimetyn erotuomarin tai rajatuomarin kutsumisen tai seura ei hanki sellaiseen järjestämäänsä otteluun verkkotuomaria, johon seuralla on sarjamääräysten mukaisesti velvollisuus, sitä rangaistaan sarjamääräysten rikkomisesta 100 € sakolla.

14. TULOSTIEDOTUS

14.1. Tiedottaminen LENTOPALLON TULOSPALVELUUN

Kaikissa sarjoissa ottelun päätuomari vastaa siitä, että ottelun lopputulos ilmoitetaan tekstiviestillä reaaliaikaiseen Lentopalloliiton sarjanhallintaohjelman tulospalveluun.

14.1.1. Mestaruusliiga

Järjestävän seuran tilastovastaava vastaa tuloksen ilmoittamisesta johtavan joukkueen saavutettua viidellä jaollisen pistemäärän sekä ottelun päätyttyä, sekä paras pisteidentekijä LENTOPALLON TULOSSEURANTAAN. Tarkemmat ohjeet erillisellä liitteellä.

14.1.2. 1 –sarjat

Järjestävän seuran tilastovastaava vastaa tuloksen ilmoittamisesta jokaisen erän jälkeen sekä ottelun päätyttyä LENTOPALLON TULOSSEURANTAAN. Tarkemmat ohjeet erillisellä liitteellä.

14.1.3. 2 –sarjat ja M3 –sarja

Päätuomarin on ilmoitettava tulos tekstiviestillä välittömästi ottelun päättyttyä REAALIAIKAISEEN LENTOPALLON SARJANHALLINTAOHJELMAN TULOSPALVELUUN. Tarkemmat ohjeet erillisellä liitteellä.

Järjestävä seura on velvollinen järjestämään päätuomarille tekstiviestin lähetyksmahdollisuuden tulosoilmoitusta varten tai maksamaan oman puhelimen käytöstä **1,5€** korvauksen. MAHDOLLINEN LISÄERÄ UUSI KORVAUS 1,5€

Laiminlyödyistä tai myöhään ilmoitetusta ottelutuloksesta rangaistaan seuraa 100 € sakolla tai ottelun päätuomaria 17 € sakolla. Sakot määrää Liiton järjestämissä sarjoissa Liiton Kilpailuryhmä ja alueiden sarjoissa alueen kilpailuryhmä tai sarjavastaava.

Tulostiedotusten puhelinnumerot

LENTOPALLON TULOSSEURANTA	0400 60 30 69
TEKSTI-TV	(09) 148 045 97
tai	(09) 148 045 99

Tulokset tekstiviestillä

REAALIAIKAINEN LENTOPALLON SARJANHALLINTAOHJELMAN TULOSPALVELU	16160
---	-------

Edellä lueteltujen tulostiedotusten lisäksi on ottelutulos ilmoitettava myös paikallislehdistölle.

14.2. Pöytäkirjan lähettäminen

Neljän tunnin kuluessa ottelun päättymisestä on pöytäkirja postitettava Suomen Lentopalloliittoon ja pöytäkirja/-kortti sarjan hoidosta vastaavalle alueen lentopallojaostolle tai sen nimeämälle sarjanhoitajalle. Pöytäkirja/-kortti on lähetettävä, vaikka joukkue ei olisikaan saapunut sille määrättyyn otteluun.

Kaikissa sarjoissa pöytäkirjan/-kortin postittaa ottelun päätuomari. Seuran tulee varata postimerkillä ja osoitteella varustettu kirjekuori postitusta varten. Mikäli seura laiminlyö postitusvalmistelut, päätuomari on oikeutettu perimään seuralta 3,50 € toimenpidepalkkion. Mikäli pöytäkirjaa/-korttia joudutaan määrääjän jälkeen pyytämään, ao. erotuomarille määrätään 35 € sakko.

Liitto voi antaa ohjeita ja määräyksiä ottelutuloksen ilmoittamisesta määrämuotoisella tekstiviestillä Liiton tulospalveluun.

15. TUOMITSEMISLINJAT

15.1. Poikkeus keskirajasääntöön:

Miesten 5-sarja ja naisten 4-sarja sekä D-, E- ja F-nuorten sarjoissa keskirajan ylittäminen jalkaterällä on virhe, mutta vastapuolen kentän koskeminen millä tahansa muulla ruumiinosalla ei ole virhe.

16.2. III-tulkintalinja

Miesten 5-sarja, naisten 4-sarja.

Kiellettyjä ovat

- Kaksoiskosketuksina
 - Eri ruumiinosien väliset kaksoiskosketukset esim. "kädestä päähän". Poikkeuksena joukkueen ensimmäinen lyönti, jolloin kaksoiskosketukset ja kaksi peräkkäistä eri ruumiinosien välistä kosketusta, reagoidun kosketuksen ollessa ensimmäinen, ovat sallittuja.

15.3. II-tulkintalinja

Naisten 3-sarja ja miesten 4-sarja, M50 -70 ja N50 – 60 sekä B- ja C-nuorten sarja ja koululaissarjat.

Kiellettyjä ovat edellisten lisäksi

- Kaksoiskosketuksina; lukuun ottamatta joukkueen ensimmäistä lyöntiä

- o Lyöntikohdan sisäisistä kaksoiskosketuksista läiskähtävä sormilyönti, jossa pallo koskee kämmenpohjiin, mutta sallittu sen sijaan on räpsähtävä sormilyönti.

15.4. I-tulkintalinja

Miesten 1-, 2- ja 3-sarjat, naisten 1- ja 2-sarjat, M-35-45 ja N-35-45 sekä N22 ja A-nuorten SM-sarjat.

Kiellettyjä ovat edellisten lisäksi

- Kaksoiskosketuksina; lukuun ottamatta joukkueen ensimmäistä lyöntiä
 - o Räpsähtävä sormilyönti, jossa sormet osuvat palloon koko pituudeltaan. (Räpsähdyksestä ei ole kysymys silloin kun sormenpäiden koskeminen palloon eriaikaisesti tai etusormien koskeminen palloon koko pituudeltaan saa aikaan lievästi epäpuhtaan äänen. Myös sormenpäiden äänen kovuus lyötäessä kaukaa tulevaa palloa on erotettava virheellisestä räpsähdyksestä.)

Huomattavaa ! Läiskähtävä ääni on lentopallossa virheen merkki ainoastaan silloin, kun se todistaa tapahtuneen toisen kosketuksen (sormien kosketuksen ollessa toinen). Pallon kimpoaminen käsistä tai käsivarsista eri suuntaan kuin lyöjä on tarkoittanut, esim. sormilyönnissä taakse, ei vielä merkitse pallonkäsittelyvirhettä.

Kun pallo kohtaa lyövän pinnan viistosti, jolloin se myös jättää sen viistosti, ei vielä tapahdu virheellistä vierimisliikettä (vertaa pallon kimpoamista lattiasta viistossa kulmassa).

Tuomari voi antaa kuitenkin pallon käsittelyssä helpotusta joukkueen toisessa lyönnissä, kun pelaaja esim. erittäin nopean tilanteen jälkeen tai juosten tavoittelee ääri rajoillaan vaikeassa asennossa palloa.

16. VERKON KORKEUS

Miehet		243 cm
Nuoret	M-22	243 cm
Veteraanit	M35-65	243 cm
	M70-85	235 cm

Pojat	A-pojat	243 cm
	B-pojat	235 cm
	C-pojat	224 cm
	D-pojat	215 cm
	E-pojat	200 cm
	F-pojat	180 cm

Naiset		224 cm
Nuoret	N-22	224 cm
Veteraanit	N35-55	224 cm
	N60-70	218 cm

Tytöt	A-tytöt	224 cm
	B-tytöt	224 cm
	C-tytöt	220 cm
	D-tytöt	215 cm
	E-tytöt	200 cm
	F-tytöt	180cm

17. SARJAVALVOJAT JA EROTUOMARIJAOKSEN YHTEYSHENKILÖT

Miesten ja naisten 1- ja 2-sarjan sekä miesten 3-sarjan valvojana toimii Liiton Kilpailuryhmä. Miesten 4- ja 5-sarjan ja naisten 3- ja 4-sarjan valvojana toimii alueen lentopallojaosto. Veteraanisarjojen sarjavalvojana toimii veteraanijaos.

Miesten 1-sarjassa Liitto on nimennyt yhteyshenkilön erotuomarikysymyksiä hoitamaan. Muissa sarjoissa yhteyshenkilö on alueen nimeämä erotuomarikouluttaja. Erotuomariasioissa on otettava yhteys ao. henkilöön.

18. PUUTTUVAT MÄÄRÄYKSET

Kaikki ne kysymykset, joihin sarjamääräykset eivät anna selvitystä ratkaisee sarjan valvoja tapauskohtaisesti

19. JÄRJESTÄYTYMISOHJEET LENTOPALLO-OTTELUIHIN YLÄSARJOISSA

Järjestäytymisohjeet yläsarjoihin 2011-2012			
aika	Kuvaus	tuomarien toiminta	joukkueiden toiminta
-30.00	Tuomaristo saapuu pelialueelle (Huom. myös kirjuri)	<ul style="list-style-type: none"> Pää-, verkko- ja rajatuomarit saapuvat erotuomariasuissa. 	<ul style="list-style-type: none"> Joukkueet saavat lämmitellä pallojen kanssa, pelialueella
-17.00		<ul style="list-style-type: none"> Tuomarit tarkistavat verkon korkeuden, kireyden sekä antennien ja verkkomerkkien paikat. 	
-16.00	Arvonta, aloituksen ja kenttäpuolen valinta	<ul style="list-style-type: none"> Kirjurin pöydän edessä tuomarit suorittavat arvannon. Arvannon jälkeen päätuomari ilmoittaa arvannon tuloksen kirjurille 	<ul style="list-style-type: none"> Molempien joukkueiden kapteenit tulevat kirjurin pöydän eteen arvontaa varten. Arvannon jälkeen joukkueiden kapteenit ja valmentajat allekirjoittavat pöytäkirjan
-15.00		<ul style="list-style-type: none"> Päätuomari viheltää virallisen verkkolämmittelyn alkamisen merkiksi (10 min). Virallisen verkkolämmittelyn aikana päätuomari valitsee pelipallot kotijoukkueen käytettäväksi asettamista sääntöjen mukaisista palloista. Valituilla palloilla ei sen jälkeen harjoitella. Numerokilvet ja kaikki muut tarpeelliset varusteet ottelun kannalta (pöytäkirjan yms). Tuomarit antavat tarpeelliset ohjeet kirjurille, rajatuomareille, pallopojille, lattiankuivaajille jne 	<ul style="list-style-type: none"> Joukkueet lämmittelevät verkolla pallojen kanssa. Jos joukkueet yhteisesti sopivat voivat he aloittaa verkkolämmittelyn aikaisemminkin.
-12.00	Aloitusjärjestyslipukkeet	<ul style="list-style-type: none"> Verkkotuomari varmistaa, että molemmat joukkueet antavat aloitusjärjestyslipukkeet verkkotuomarille tai kirjurille. 	<ul style="list-style-type: none"> Molemmat valmentajat toimittavat ensimmäisen erän aloitusjärjestyslipukkeet verkkotuomarille tai kirjurille.
-5.00	Virallinen lämmittely päättyy	<ul style="list-style-type: none"> Päätuomari viheltää virallisen verkkolämmittelyn päättyneeksi. Tuomarit tarkistavat, että pelaajat ovat peliasuissa. 	<ul style="list-style-type: none"> Pelaajat lopettavat verkkolämmittelyn ja siirtyvät vaihtopenkkiensä luokse. Pelaajat valmistautuvat esittelyä varten. Esittelyssä pelaajien asu on virallinen peliasu.

-4.30	Ottelun ja tuomariston esittely	<ul style="list-style-type: none"> • Päätuomarin johdolla verkko- ja rajatuomarit siirtyvät kentän keskelle verkon tuntumaan esittelyä varten. • Kuuluttaja esittelee ottelun ja tuomariston. 	
-4.00	Joukkueiden esittely. HUOM!! Vain pelaajaesittelyn kotijoukkue voi suorittaa ohjeesta poiketen. Vierasjoukkuetta ja tuomareita tulee kuitenkin aina informoida arvonnän yhteydessä.	<ul style="list-style-type: none"> • Tämän jälkeen kuuluttaja esittelee joukkueet numerojärjestyksessä. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki joukkueen jäsenet esitellään. • Kun pelaajan numero ja nimi ilmoitetaan siirtyy pelaaja kentälle. • Vierasjoukkueen jälkeen esitellään kotijoukkue.
-2.00		<ul style="list-style-type: none"> • Päätuomari viheltää pelaajat siirtymään vaihtopenkkiensä luokse valmistautumaan ottelua varten. Päätuomari siirtyy omalle paikalleen tuomaritelineelle, Verkko tuomari palaa kirjurinpöydän luokse. Rajatuomarit noutavat lippunsa kirjurin pöydältä ja siirtyvät omalle paikalleen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tuomarin vihellyksen jälkeen pelaajat siirtyvät yhtä aikaa vaihtopenkkiensä luokse valmistautumaan ottelua varten. • Aloituskusikon pelaajat ja liberon tulee istua vaihtopenkeille esittelyä varten. • Vaihtopelaajien tulee viivyttelämättä siirtyä esittelyn ajaksi lämmittelyalueelle.
-1.30	Aloituskusikoiden ja liberoiden esittely	<ul style="list-style-type: none"> • Kuuluttaja esittelee numerojärjestyksessä joukkueiden aloituskusikot pienimmästä isompaan ja liberot • Verkkotuomari toimittaa kaksi ottelupalloa pallopojille/tytöille ja tarkistaa, että pelaajien alkusemat ovat aloitusjärjestyslippukkeiden mukaiset. Sitten hän kysyy kirjurilta, että myös hän on lopettanut tarkistuksen ja valmis aloittamaan ottelun. • Verkkotuomari antaa pallon aloittajalle. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aloituskusikon pelaajat ja libero siirtyvät esittelyjärjestyksessä vaihtopenkiltä kentälle.
0.00		<ul style="list-style-type: none"> • Verkkotuomari nostaa kätensä ylös merkiksi, että joukkueet ovat valmiina aloittamaan ottelun. • Päätuomari viheltää pilliin antaen luvan ottelun ensimmäisen aloituksen merkiksi ilmoitettuna alkamisaikana. 	

	Erän päätyttyä.	<ul style="list-style-type: none"> Päätuomari antaa luvan puoltenvaihtoon. 	<ul style="list-style-type: none"> Erän päätyessä kentällä olevat pelaajat siirtyvät päätyrajoille ja vaihtavat kenttäpuolia päätuomarilta saadun luvan jälkeen suoraan vastapuolelle. Päätuomarin puolelta kulkevien pelaajien on kierrettävä päätuomarin telineen takaa vastapuolelle. Huom! jos 2-3 erän välissä on mainostauko siirrytään suoraan päätuomarilta saadun luvan jälkeen vaihtopenkkien luokse.
	Jos 2- ja 3-erän välissä on mainostauko kokonaistauko on 10 min. 7 min mainostauko ja 3 min normaali erätauko. Ellei ohjelmaa joukkueet voivat pallotella koko tauon ajan.	<ul style="list-style-type: none"> Verkkotuomari viheltää 30 s ennen kokonaistauon päättymistä joukkueet kentälle 	<ul style="list-style-type: none"> Ellei ohjelmaa joukkueet voivat pallotella koko tauon ajan tai heti ohjelman jälkeen. Verkkotuomarin vihellyksestä joukkueet lopettavat välittömästi lämmittelyn ja poistuvat pelikentältä. Aloituskusikon pelaajat siirtyvät tämän jälkeen heti pelikentälle ilman erillistä vihellystä.
	Ratkaiseva viides erä	<ul style="list-style-type: none"> Päätuomari antaa luvan puoltenvaihtoon. 	<ul style="list-style-type: none"> Kentällä olevat pelaajat siirtyvät päätyrajoille ja vaihtavat kenttäpuolia päätuomarilta saadun luvan jälkeen suoraan vastapuolelle ja siirtyvät pelikentälle välittömästi ohitettuaan verkkopylvään.
	Ottelun päätyttyä	<ul style="list-style-type: none"> Verkkotuomari ja rajatuomarit siirtyvät päätuomarin luokse, tuomaritelineen eteen. Päätuomari antaa luvan joukkueille tulla kättelemään vastapuolen pelaajat. 	<ul style="list-style-type: none"> Joukkueet siirtyvät päätyrajalle ja päätuomarilta saadun luvan jälkeen tulevat verkolle kättelemään vastapuolen pelaajat.

19.1. Järjestäytymisohjeista poikkeaminen ottelutapahtuman elävöittämiseksi

Järjestäytymisohjeista voidaan poiketa ja silloin on järjestävän seuran ilmoitettava siitä erotuomarille ja vastustajalle ennen ottelun alkua. Musiikin soittaminen ottelun aikana ei saa aiheuttaa häiriötä toiselle joukkueelle, tuomareille tai muille kilpailuissa mukana oleville.

20. KILPAILULUPA JA LUVAN HAKEMINEN

Kilpailuluvan hakemisesta määrätään kilpailusääntöjen 11 ja 12 §:ssä. Kilpailulupaa haetaan liiton nettisivuilta tulostetavalla kilpailulupahakemuksella ja luvan myöntää liitto lukuun ottamatta alle 10 alasarjajoukkueen kilpailuja, joihin luvan myöntää asianomainen alue- tai maakuntajaosto.

Normaaleihin koti- tai ulkomaisiin sarja- ja cup-otteluihin ei tarvitse hakea kilpailulupaa.

Pakollisena kilpailulupa tulee hakea sellaisille kilpailulle, joihin osallistujilla on vapaa ilmoittautumisoikeus ja kilpailun järjestäjä perii osallistumisesta maksun.

Kaikkiin muihin kilpailuihin kilpailuluvan hakeminen on vapaaehtoista.

Vain kilpailuluvan hakeneet järjestäjät saavat 50 % alennuksen kilpailuilmoituksistaan Kiila-lehden turnausilmoituksista sekä turnaustiedot liiton internet-sivujen kilpailukalenteriin.

Kilpailulupamaksu on 50 € aikuisten turnauksissa ja 25 € nuorten turnauksissa.

YLEISET NIMEÄMISOHJEET KAUELLE 2011-2012

- Miesten ja naisten Mestaruusliigassa ja 1-sarjassa sekä miesten 2- ja 3-sarjassa, näiden sarjojen karsintaotteluis-
sa, veteraanien SM-sarjojen M35-50 ja N35-45 sijoille 1-4, SM, A- nuorten SM-sarjan ja B-nuorten SM-sarjan väli-
erissä sekä lopputurnauksissa käytetään kahta tuomaria.
- Tuomarit on pyrittävä nimeämään pareittain samalta suunnalta siten, etteivät samat tuomarit toimi samojen jouk-
kueiden otteluissa samoissa tehtävissä pää- tai verkkotuomarina.
- Miesten ja naisten Mestaruusliiga- ja miesten 1-sarjoissa sekä näihin sarjoihin pyrkivien joukkueiden karsintaotte-
luissa Liiton nimeäjä hankkii tuomarille sijaisen ja ilmoittaa siitä kaikille asianomaisille. Naisten 1- ja 2-sarjoissa ja
miesten 2-sarjassa erotuomarivaihdot hoitaa ao. alueen erotuomarikouluttaja.
- Mikäli miesten ja naisten 3 ja 4-sarjoissa sekä miesten 4 ja 5-sarjassa tuomari on estynyt saapumasta otteluun, on
hänen velvollisuutensa hankkia tilalle toinen saman sarjatason tuomari ja ilmoittaa siitä järjestävälle seuralle vii-
meistään kolme vuorokautta ennen ottelua. Järjestävä seura on velvollinen ilmoittamaan tuomarivaihdosta viipy-
mättä vieraillevalle joukkueelle.
- Viimehetkellä suoritettavissa tuomarivaihdoissa katsotaan henkilökohtainen molempia joukkueita kattava puhe-
linilmoitus (puhelu) tai kuitattu tekstiviesti ja/tai sähköpostiviesti riittäväksi.
- Tuomari tehtäviin ei saa nimetä tuomaria, joka ei ole lunastanut tuomarikorttiansa, eikä tuomaria, joka on jättänyt
sakkonsa maksamatta. Sarjakaudella, jolloin erotuomari täyttää 56 vuotta hänet voidaan nimetä, nimeäjän harkin-
nan mukaan, erotuomariluokkaansa alemman tason tuomari tehtäviin.
- Käytettäessä järjestävänseuran ao. tuomarikortin omaavaa tuomaria hänelle voidaan nimetä enintään puolet jouk-
kueen kotiotteluista.

ETJ:n valitsema nimeäjä nimeää:

- Miesten ja naisten Mestaruusliiga sekä miesten 1-sarja

Alueen erotuomarikouluttaja nimeää:

- Naisten 1-sarja, miesten ja naisten 2-, 3- ja 4-sarjat, miesten 5-sarja, sekä miesten ja naisten 1-sarjojen karsinta-
ottelut

Alueen erotuomarikouluttaja nimeää yhdessä turnauksen järjestäjän kanssa:

- N22 sekä A-C-nuorten SM-sarjan ottelut, veteraanien SM-sarjat 35-45 alku-, jatko- ja loppusarjan ottelut sekä
veteraanien 50-85 sarjat.

Näistä nimeämisohjeista voi aluejaoston määräämä erotuomarikouluttaja poiketa vain erittäin pakottavista syistä.

NIMEÄMISPERUSTEET JA MAKSUT

Nimeämisperusteet; katso nimeämistaulukko, **Liite 2**.